

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Biroul permanent al Senatului

521 / 12.10.2022

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosarul nr.2241A/2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
7132 / 11 OCT 2022
NR. _____

Doamnei

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

SENATUL ROMÂNIEI

Nr. 2517 / 11.10.2022

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați, referitoare la Legea pentru modificarea art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Plx. 461/2022).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 noiembrie 2022 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 9 noiembrie 2022.

Vă asigurăm, doamnă Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE

MARIAN ENACHE

PREȘEDINTE
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 2241/A/2022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 7129 / 11 OCT 2022

ORA 16⁰⁰

Parlamentul României
Camera Deputaților
Secretar general

București,
Nr. 2/8719/11.10.2022

Domnului

Marian ENACHE
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați, referitoare la Legea pentru modificarea art.14 lit. a) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Plx.461/2022).

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

SILVIA-CLAUDIA MIHALCEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
GRUPUL PARLAMENTAR USR
INTRARE/IEȘIRE Nr. 38-16/723
Ziua 11 Luna 10 Anul 2021

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 28719
20 22 Luna 10 Ziua 11

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul parlamentar USR

Către: SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR
Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, art. 136 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, precum și art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

Cu stimă,

În numele semnatarilor/

Lider Grup USR

Liviu-Ionuț MOȘTEANU

Grup Parlamentar USR

Telefon: 021.414.1058, 021.414.1059; Fax: 021.414.1062; e-mail: usrplus@cdep.ro

București, 11 octombrie 2022

Către: **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI**

Domnului Marian ENACHE,

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, art. 136 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, precum și ale art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, deputații menționați în anexele atașate, formulăm prezenta

OBIECTIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la **Legea pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022),**

pe care o considerăm **neconformă cu o serie de articole din Constituția României,** solicitând respectuos instanței de contencios constituțional **constatarea neconstituționalității** acesteia pentru motivele expuse în continuare.

CUPRINS

- I. SITUAȚIA DE FAPT;**
- II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL;**
- III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE;**
- IV. CONCLUZII.**

I. SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei obiecții a fost inițiată în anul 2022, sub denumirea „**Proiect de Lege pentru modificarea art.14 lit.a) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**” de către 44 deputați și senatori.

Legea votată face parte din categoria **legilor ordinare**.

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995. Potrivit expunerii de motive, inițiativa vizează **ajustarea criteriului de verificare a demnității profesionale ce stabilește nedemnitatea persoanelor condamnate definitiv de a accede în profesie și respectiv nedemnitatea persoanelor condamnate de a putea continua exercitarea profesiei, ulterior condamnării definitive.**

Proiectul de lege votat, Pl-x nr. 525/2022 încalcă flagrant **art. 1 alin. (5) din Constituția României**.

II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL

Constituția României

Articolul 1 Statul român

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prezenta sesizare de neconstituționalitate are ca obiect **dispozițiile articolului 14 lit. a) în forma votată**. Textul normativ criticat are următorul cuprins:

“Art. 14 Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de 1 an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, infracțiune pedepsită cu pedeapsa închisorii având un minim special de cel puțin 1 an și reprezentând infracțiune contra vieții, infracțiune contra patrimoniului, infracțiune contra înfăptuirii justiției, infracțiune de corupție sau de serviciu, infracțiune de fals, infracțiune care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiune contra securității naționale sau o infracțiune de genocid, contra

umanității și de război, dacă până la data verificării stării de nedemnitate nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea faptei.”

III.1. Legea pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (PI-x nr. 461/2022) dedusă controlului de constituționalitate cuprinde prevederi neclare, imprecise și lipsite de predictibilitate, astfel încât propunerea votată încalcă principiul securității juridice și principiul calității legii, care decurg din principiul legalității statuat de art. 1 alin. (5) din Constituție;

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, ***„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”***. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în ***elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român***.

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că ***respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție***.

Astfel, în Decizia nr. 681/2012, Curtea Constituțională a statuat că: ***„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare”***.

Totodată, trebuie avute în vedere și ***dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”***. Astfel, ***Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”***

Cu toate că principiul calității legii nu este enunțat în mod expres prin Constituție, acesta a fost recunoscut și consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, care a stabilit că originea acestuia se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală. La modul general, s-a considerat că legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, în sensul adaptării corespunzătoare a conduitei de către aceștia.

În același sens, prin Decizia nr. 473/2013, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că „orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”

Previzibilitatea unei norme presupune în mod obligatoriu ca destinatarul acesteia să aibă o reprezentare clară a aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita. În speță este neclară și chiar contradictorie enumerarea de tipuri de infracțiuni cuprinsă în articolul votat având în vedere dubla condiționare (respectiv **cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de 1 an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni și infracțiunea pedepsită cu pedeapsa închisorii să aibă un minim special de cel puțin 1 an**).

De asemenea, un principiu important pe care doctrina noastră¹ l-a conturat de-a lungul timpului este **principiul demnității și onoarei profesiei de avocat**. Potrivit art. 227 din Statut, demnitatea și onoarea sunt principii fundamentale ale profesiei, iar avocatul este dator să le respecte, atât la nivel profesional, cât și la nivel personal. Din aceste prevederi legale rezultă faptul că avocatura se bazează nu doar pe pregătirea profesională temeinică a avocatului, ci și pe moralitatea acestuia. Este important de precizat faptul că demnitatea este și o condiție de fond pentru a accede în profesia de avocat. În acest sens, posibilitatea practicării profesiei de avocat de către persoane care au săvârșit fapte grave precum viol, agresiunea sexuală, act sexual cu un minor, agresiune sexuală, lipsire de libertate, șantaj, hărțuire, sclavie, trafic de minori etc. pun în pericol nu doar demnitatea și onoarea profesiei, cât însuși principiul constituțional al calității, clarității și previzibilității legii, având în vedere că avocatura nu este o profesie juridică oarecare, ci constituie una dintre profesiile juridice vitale sistemului nostru judiciar, strâns legată de instituții care au reglementare constituțională.

¹ Nedemnitatea în profesia de avocat. Cadrul legal actual și propuneri de lege ferenda, Avocat Elena Gavril

Ambiguitatea redacțională a legii supuse controlului de constituționalitate este evidentă, de necontestat, ceea ce determină serioase îndoieli cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce (a se vedea, mutatis mutandis, Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 45).

Trebuie precizat că, deși textul de lege votat include, spre exemplu, și **infrațiunile de fals**, prin faptul că se reglementează o dublă condiționare, respectiv **cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de 1 an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infrațiuni și infrațiunea pedepsită cu pedeapsa închisorii să aibă un minim special de cel puțin 1 an**, este o evidentă contradicție cu privire la intențiile legiuitorului. **Deși infrațiunile de fals sunt considerate a fi apte să facă nedemnă o persoană pentru practicarea profesiei de avocat, majoritatea infrațiunilor de fals sunt excluse pe de altă parte având în vedere că au un minim special mai mic de 1 an:** fals material în înscrisuri oficiale, falsul în declarații, fals în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals, falsificarea de instrumente oficiale, folosirea instrumentelor false, falsificarea unei înregistrări tehnice, falsul privind identitatea, falsificarea de timbre sau efecte poștale (toate având un minim special mai mic de 1 an).

De asemenea, textul legal include și condamnările pentru care se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, deși acestea ar putea fi dispuse pentru infrațiuni grave, din categoriile precizate de către legiuitor.

Cu titlu comparativ, în legislația franceză nu poate avea calitatea de avocat cel care a comis o faptă de natură a afecta onoarea, probitatea și bunele moravuri ale avocatului și care atrage o condamnare penală. Mai mult decât atât, interdicția persistă inclusiv în cadrul sancțiunilor disciplinare și administrative ale avocatului.²

În plus, modificarea legislativă este în contradicție cu Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 4 aprilie 2017, în care s-a avut în vedere că reglementarea din materia nedemnității avocatului este una normală, care garantează că persoanele care exercită această onorantă profesie au un profil moral impecabil, fiind de neconceput ca persoane cu condamnări penale (grave) să participe la actul de justiție. În speță, persoane condamnate la infrațiuni grave (exemplificând anterior) vor putea practica profesia de avocat în continuare.

² Nedemnitătea în profesia de avocat. Cadrul legal actual și propuneri de lege ferenda, Avocat Elena Gavril

Astfel, prin modul deficitar de redactare, legea contestată încalcă exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii, cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său.

IV. CONCLUZII.

În considerarea tuturor argumentelor expuse, vă solicităm respectuos **admiterea prezentei obiecții de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022).**

ANEXE

- PL-x nr. 461/2022, în forma pentru promulgare.

TABEL SEMNĂTURI OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE
cu privire la Legea pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru
organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022)

Nr.	Nume	Prenume	PARTID	SEMNATURA
1	Apostol	Alin-Gabriel	USR	
2	Badea	Mihai-Alexandru	USR	
3	Băltărețu	Viorel	USR	
4	Barna	Ilie-Dan	USR	
5	Benga	Tudor Vlad	NEAFIL	
6	Berescu	Monica-Elena		
7	Blaga	Daniel - Codruț	USR	
8	Botez	Mihai-Cătălin	USR	
9	Bulai	Iulian	USR	
10	Buzoianu	Diana-Anda	USR	
11	Chichirău	Cosette-Paula	USR	
12	Ciornei	Radu Tudor	USR	
13	Cristian	Brian	USR	
14	Dehelean	Silviu	USR	
15	Drancă	Andrei - Iulian	USR	
16	Drulă	Cătălin	USR	
17	Fălcoi	Nicu	USR	
18	Gheba	Daniel Sorin	USR	
19	Giurgiu	Adrian	USR	
20	Hangan	Pollyanna-Hanellore	USR	
21	Havârneanu	Filip		
22	Ilie	Victor	USR	

TABEL SEMNĂTURI OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE
cu privire la Legea pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru
organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022)

Nr.	Nume	Prenume	PARTID	SEMNATURA	
23	Ion	Stelian Cistian	USR		
24	Lazăr	Teodor	USR		
25	Lazăr	Ion-Marian	USR.		
26	Lorincz	Iulian	USR		
27	Miftode	Marius Andrei	USR		
28	Miruță	Radu-Dinel	USR		
29	Molnar	Radu-Iulian	USR		
30	Moșteanu	Liviu-Ionuț	USR		
31	Murariu	Oana	USR		
32	Năsui	Claudiu-Iulius-Gavril			
33	Neagu	Denisa-Elena	USR		
34	Panait	Radu	USR		
35	Politeanu	Mihai-Laurențiu	USR		
36	Pop	Rareș-Tudor	USR		
37	Prună	Cristina-Mădalina	USR		
38	Rodeanu	Bogdan Ionel Rodeanu	USR		
39	Seidler	Cristian-Gabriel	USR		
40	Stoica	Diana	USR		
41	Terente	Eugen	USR		
42	Todosiu	Beniamin	USR		
43	Toiu	Oana-Silvia	USR		
44	Ungureanu	Emanuel-Dumitru	USR		
45	Wiener	Adrian			

**TABEL SEMNĂTURI OBIECTIE DE NECONSTITUȚIONALITATE
cu privire la Legea pentru modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru
organizarea și exercitarea profesiei de avocat (Pl-x nr. 461/2022)**

Nr	Numele si prenumele	Deputati	Semnatura
1.	LEANDRU DIMITRI	GDI	
2.	VILHEA Alexandru	GDI	
3.	BOZA BOGDAN	GDI	
4.	DANCA IONEL	GDI	
5.	Stefan Iul	GDI	
6.	CARA CLAUDIU	GDI	
7.	MIUTESCU GHEORGHE ADRIAN	GDI	
8.	FLĂIASU GABRIEL	GDI	
9.	GEORGE IONESCU	GDI	
10.	Antonel Ionel	GDI	
11.	Kocsis ALEXANDRU	GDI	
12.	SOVAIA CONSTANTIN	GDI	